

Geschäfes finas.

Riga. Vidsemes zeen. gubernators, barons Uerxküll-Güldenbandt fungē 15. Oktoberi amatu darīšanās nobrauzis us Peterburgu un kamehr nebuhs mahjās, gubernas pahrvaldību nodewis Vidsemes gubernatora weetneka fungam.

Tulles nauda. Kā „Bepergъ“ sino, tad preelfch tulles naudas uš nahkoſcho 1881. gadu eſot cepreelfchu aprehkinatas ſchahdas sumas: Par prezehm, kas tiks eewestas iš ahrſemehm: 87,000,000 rublu; par prezehm, kas tiks iſweſtas uš ahrſemehm, 300,000 rublu; tad no laſtu-naudās, no fugu- un oſtu-naudās zere eenuemt 224,000 rublu; beidsot zitas kahdas eenemſchanas (par konfiszeeretahm prezehm, strahpes-naudahm, lehgeru-naudahm u. t. pr.) lihds 816,550 rublu.

Garidsnekeem. Preeskch zitu tizibу apleezinashanas garidsneezibas usturefhanas us nabkocho 1881. gadu likumu zekâ tilfshot ifgahdatas fchahdas sumas: 1) preeskch armeniugregoriamu garidsneezibas 18,800 rublu; 2) preeskch ewangelu-luteru un reformeeretu garidsneezibas 115,805 rublu; 3) preeskch muhamedanu garidsneezibas 9,560 rublu; preeskch romu-katolu garidsneezibas 1,553,820 rublu un bes tam preeskch nomojameem deendereem romu-katolu klosterds 14,988 rublu.

Malkas pahrdotawa. Voti teizamu un leet-
derigu darifchanu usfahks, kā „Btg. f. St. u.
L.“ websti, ūchejenes literatīfki - prak-
tikā bir geru beedri ba, proti malkas
pahrdotawu, kura darbīneiki un tābdi, kuri
tikai masumeem war eepirktees kuramo mallu,
to warehs pirkli pat peenahzigu zenu, fausu,
richtigā mehrā un masās dałās. — Schi mal-
kas pahrdotawa atradisees Suworowa-eelā Nr.
60, un wiſs tā cerihklois, ka malkas pahrdo-
tawā paschā malku warehs dabuht tikai pret-
mahrkahn. — Schihs markas us $\frac{1}{16}$, $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$ un
 $\frac{1}{2}$ aſi buhs pehrkamas: pirmahrt malkas pahr-
dotawas tuvumā pee zinermānu meistara Medra,
Suworowa-eelā Nr. 68, otrahrt B. Klein-
berga kantori, pilſfehtā, Smilſchu- un Jeħlaba-
eelu stuħri Nr. 2, ee-eja no Jeħlaba-eelas pu-
fes un trefschahrt E. Müllera kantori, pilſfehtā,
Kunyu-eelā Nr. 14. — Lai iſſargatos, ka ūchej-
malkas pahrdotawa netiku iſleitata no ſpekula-
zijs, ir notikts, ka us reiži malkas mehrs tikai
pat weenu marku un leelakais mehrs ir pusats.

Breedeneeschi. 7. Oktoberi sch. g. pehz pus-deenas krehslai metotees, plosijahs te sneega negaiffs. Ari jaw no rihta tai paschá deená fahla fnigt, bet ne ta, fa tas notila pehz pus-deenas un ihpaschi krehslai metotees. Lai Deens aisker tabdu laiku! Tagad te putinaja negantá wihsé, ta ka ahra atrasdames wairz it ncko ne-wareja faredsehti. Gan ir brihnischkigi, fa wehl til wehlá rudení ir pehrkons dsirdams, kas domatá deená pulksten $\frac{1}{2}$ wakará te bija dsirdams. Ari sibins bija manams. Kahdi, minetá negaiffá mahjás pahrbrauldam, mehds stahstiht, fa pehrkons un sibins ejot wairak reises bijis. Par to es skaidri nesinu, bet gan to, fa weenu reisi stipri pehrkonu ruhzot dsir-deju. Mahnu-tizigeem laudim buhs lo runah, fa minetahs sibmes parahbidamahs, naklamibü breesmas pafludinajuschas. Kursch us schihm domahm nahktu, tam jaw pee laika ja-ussauz: „prahtin, nahz mahjá!“ Sneega te ir deesgan, ja, pat wairak fa wajadsetu, ta ka wifur jaw ar kamanahm war braukt. Tapat ari jaw ledus, fa mehds fazicht, ir tilpat fa beesa putra ya Gauju gahjis. Japeemun, fa Breedeneefchein

nolikta sirgu flatischana jeb mehrischana, (kas jaw'gitds apgabalds pabeigta) bija 16. Oktoberi sch. g. eedalita. Kad nu fchini deenā krita Zehfis noturamais „galus tirgus,” tad jaw' protams, ka daschus sirgu ihpaschneekus minetais lawellis no tirgus attureja. Lauzineeks.

Balsmane. No dasch-daschadahm puſehm dſird laikrakſtös ſinojumus, bet no muhsu puſes ilgi laikam tahdas nebuhs dſirdeſtas; tapehz gandribz war domaht, ka Balsmaneefchi us ausim gut. Bet gluſchi ta wiſ now. Balsmaneefchi ari eet at wiſu padruſku us preekſchu un pee tam wi- neem ari kreetni ir ko puheletees, jo preekſchla- kös bij kreetni atpaſat. Kur agrak masas buh- dinas, ka lahtſcha fagroſitas ſtabweja, tur ta- gad weetahm paſelabs kahrtigi buhwetas ehlas. Tihrumi arween teek flaht peetaifiti, jo kur agrak wezas atmatas un noras ſtabweja, tur tagad wirſu ſalas druwas wilnojahs un kur lahds purinſch ir par derigu atſhits, teek iſgrahwots. Par ſkolahm teek ruhpigi gahdats. Beenu ſtaltu diwtahſchu muhra pagasta-ſkolu uſzebluſchi, ri- kojahs pee otrs tahdas pat zelſchanas. Atri draudſes-ſkolai, kura preekſch wairodamahs behr- nu flaſtla ir par knapu, tiks preebuſhuwe likta. Preekſch ne-ilga laika nodega Str. rentneekam rija. No lam uguns zehluſchs, to ihſti neſim. Saimneeks ſtabsta, ka tai deenā nemas ne-efot trahfns kurnata. — Semes raschojumi, paldees Deewam, wiſpahrigi nemot, ir labi.

J. M.—n

No Salazes top „Rig. Ztgai“ rakstīts, ka
3. Oktoberi pēc Salazes gribwas reeturā wehīsch
usdīniš us fēluma weenīmasta laiwa „Anna
Katharina,” kas tur eenehmuse meeschus preekīsch
Pernawas. Tas notika plkst. 10 rihtā. Weenu
stundu wehīlač tapa fēlumā usmesta weenīmasta
laiwa „Sophie,” kas no Pernawas ar sahli un
silehīm brauza. Kad wehīsch bija nostahīees,
laiwas un winu lahdinu wareja glahbt bes ne-
sahdas flahdes.

• Aloja. Kahds „Alojeets“ schahs Iapās 40. numurā ir wehl otrukahrt apleeziņajis, ka tas, ko winsch „Mahjas weesa“ 36. num. finojis krogsemja kapa apkopfschanas finā, efot un efot pilniga pateesība. Ja nu, ka „Alojeets“ doma, ar werstehni buhtu peerahdama taisniba, tad jaun man tā ka tā jaun 4 reižes wairat taisniba ir, neka „Alojeescham;“ jo pats „Alojeets“ ūka, ka winsch dīshwojot tilk weenu wersti attahku no krogsemja kapa, bet turpreti es līhd 4. Augustam ūch. g. dīshwoju ne tahaku, ka weenu zeturtu daļu werstes no mineta kapa.

Afslhdams, ka "Alojeets ir isgahjis tik us negehligu teepfchanos un ka "Alojeefcham" neruhp wis pate leeta un ari tas, waj tas runa pateesibu jeb otradi, turu par newehrtigu, tam us wina pretrakstu pagahjuscha 40. num. atbildeht. Tomehr gribu peesprauft pee mana finojuma 39. num. par Krogsemja kapu wehl fchöp vahru wahrdi: proti, us Krogsemja kapa, starp daschadahm dabsra yukitichm, atradahs isgahjufchä wasfarä turklaht wehl ari vahrs yodu an istabas yukehm, kuras, it ka spihtedamas zitazitai, seedeja, ka preeks bija flatitees; ap fchu kapu plajitis bija ne rikai no sahlehm ween notihrits, bet turklaht wehl nogramets. Schehgan, ka "Alojeets," tikai weenu wersti at-tahlu dihwodams, to nemias now manjiis.

236

Kursemes zeen. gubernatoris zaur rakstu na
9. Oktobera darījis sinamu Jelgavas Latvēe-
fchū beedribas preekſchneezibai un Jelgavaa-
fwehtlu komitejai, ka eekſchleetu ministra bee-
dris leekot minetai preekſchneezibai sinot, ka au-

stais Kungs un Keisars, us Jelgawas Latweefchu beedribas un Jelgawas svehtku komitejas 30. Augustā isteiktahm, ne-aprobeschotas mihlestibas un wiſſdſtakabs padewibas juhtahm, pa- wehlejis, minetai beedribai un svehtku komitejai par ifazitahm juhtahm pateiktees.

Kasdanga (Disputes arising). No tureenas

"B. S." dabujis pefuhftitu schahdu rafstu: Ja teatri un weesibas wakarus nem par attih-
stibas mehrauklu, tad muhs atradihs tahku zi-
teem pakat palikuschus; jo tos mehs tilai no
parunahm un laitrafsteem pasihstam. Ari zita-
das fabeedribas pee mums wehl truhst. Dauds-
reif, un wišwairak pehz notikuschas skahdes kah-
dam pagasta, mehs gribam fawstarpiqu uguns-
beedribu nodibinah, bet tas mums wehl naw is-
deweess. — Gan ir dauds, kas Kursemes riter-
schastes uguns-aiffargashanas beedribā eedewu-
fchees, bet ta suma, kas tur pehz notikuschas
skahdes teek ismafkata, pee jaunas ehkas usbu-
weſchanas nepeeteef, un tadeht buhtu no leela
swara, kad, ja wairak nē, tad tatschu wajadſigo
strahdneku algu no beedribas dabutu. Mahjas
mums jaw preekſch kahdeem tschetreem godeem
muhsu zeenigais dſintſlungs pahrdewis. Ja
wiſi now pirkusch, tad waina ir wairak ne-
prachanai, neka zenahm; jo tahs, ar zitu pa-
gastu wehlak pahedotahm mahju zenahm falib-
dsinot, war par mehrenahm, ja pat par lehtahm
faukt.

Repirzejeem bija attauts us renti pasilit un
tas ari bija temeflis, kadehs daudsi, neware-
dami no wega eeraduma schirkirtees un no leela-
lahm mafsaßchanahm, kas pirzejeem, ka pats par
fewi protams, iszehlabhs, baiddamees — no
virkschanas atrahwahs, bet dauds jaw fanu alo-
schanos atslihdami ir wehlak us virkschanu pee-
dewuschees.

Deefcham ir preeks redseht, ta semkopiba un turiba pee pirzejeem ar modreem fooleem us preek-fchu dodahs: toka ehlu un salmu jumtu weetâ iszelahs jaukas keegelu ehkas ar schindelu jumteem; lauki teek ar skunstigeem mehfleem pahrlaboti; plawas zaar pluhdinafchanu un nosafinafchanu — un pat dahrslopiba, tas us renti esofsheem nowahrtâ bija atstahta, fahk plaukt un satot. Un tas zitadi nemas newar buht, jo pirzejs sin, ta winu publini tam pascham par labu nahks, tamehr rentineckam pebz notezeju-scheem kontraktia gadeem rentes-dewejam — pecsitta reutnsauda — par saweem pascha jweedreem, ja-aismaka. Ar semkopibas pahrlabofchanos pahrlabojahs ari semkopibas rihki: ahresmes arkli, dauds lemesfchu fehklas eewanditaji u. t. pr., jaw pilna bruhke. Zitds apgabalos atveeglo darbus ar maschinehm. Ari pee mumts tas jaw teek eewehrots un daschi fewim sirgukumas maschines eegahdajuschees, — ekfelu maschines jaw gandrihs ir katra mahja paschastomas.

Par skolu pee mums jaw no feneakeem lai-
keem ir gahdati, Preelisch wairak gadeem, tad
muhsfu zeen. d'simtstungs, tagadeis muischneeku
wezakais, barons Manteuffels, waldischanu par
Kasdangu ujnehma, tas atsina, ka tikai zaur
gara attihstibū sawus Kasdangineekus warehs
pee labllahfchanahs wadiht un schi nolukta deht
tas aifshuti ja kahdu Kasdangas jaunekti uj
Jemlawas seminariju, kas pehz pabeigta mahzi-
bas kurja par skolotaju eestahjabs. Ais patel-
jibas preet sawu labbdari un aif d'simtenes, tas
jaw par trihsdesmit gadeem, un ar uszibtitu un
ne bes felmes kopj sawu grubto, bet svechtibas
pilno amatu.

Preetfch tfchetri qadeem atpalat fablam buh-

weht few jaunu skolas-namu. Pagastam bija jaſuhla leegineekti, bet dſimtskungs gahdaja par amatneekleem un materialu. Daudſt kreatiija galwas un ſpreeda, ka namis pagastam laikam daudſ malfafchot; bet bija weltigas baiſchanas. — Eſewehtifchanas deenā zeen. dſimtskungs fa-ai-
zinaja wiſus laudis jaunajā ſkolas namā un pehz eefwehtifchanas zeremonijas teem pa-
fludinaja, ka iſdewumu, kas vee uſbuhwes bija
pabruhkets un libds 6000 rbt. fneedsahs, teem
par paſtahwigu ſkolas kapitalu atſchlinkojot.

Nams no ahreees ir jaaks un lepns un lih-
dsinajahs drihsak pilei neka skolai; par eek-
scheenu negribu spreest, jo tad schahs rindinas
wifai garas istezet. Tiskai wehl beigas negribu
tahs zeribas ne-issfazijis palikt, ka mehs kaf-
dandsneeki lahdress usjauttingamees un ruhpibâ
par foma paedha labumu, fawam labdarigajam
dsimtskungam roku pretim sneegsim.

Tukuma pilshelsta. Mum's peenahjis schahds rafstis: Reis par Tukumu jaw esmu „Mahjas weef?“ sinjis, tagad kahdu wahrdu rafstischu par Tukuma otru lauka jeb gada tirgu. No Riga nahlot jaur Tukumu ejot nonahk pee leela kalna, kas ka leela milsu walne isskatahs. Us kalnu uslahpis apluhkoju sklaisti isglichtotos un labi uskoptos kapus, kui ka Deewa dahfs ar fa- weem selittleem krusseem un jitahm kapu simehm gauschi jauki isskatahs. Te azis valkne eerauga otn leelo, wispahrigo gada tirgu, kas ka leels lauschu puhlis isskatahs; lautini no wisahm puzechm tschum un kust ka uhdens straume. Te reds kahdas dsehreenu bodes, nahtna telkes tehrpas, kas no tirgus apmekletajeem ka peebastas. Tee, few alu un fchnabi preeskha lituschi, us-dishwo jautri un libgsmi. Te reds sklaisti gchibuschos jaunkungus un jaunkundses mihligi kopa karunajamets, kuri zitt ar laiku ta fabraudsejabs, ka wisu muhschu draugi paleek. — Ta no kalna gala ilgi noluhlorees, nolahpu un eegohju pa-schä tirgu. Gabju gar kahdu swejneezi garam, kas ar butehm (plekstehm) andelejabs. Winu bija apstahjuschi kahdi schihdini, kas hutes zilaja un wandrija, bet neweens nepirkja, pee kam weens weenu buti paduse paschahwa, otrs to iswilkia un sawa melnaja flepenaja leschä eegrushda. Swejneeze, to pamanidama, melnbahrshus aisdina. — Kahdu gabalini pagahjis eeraugu kahdu melnu, nolahpitu nahtna bodi, kur lautini ta druhmejabs klahrt tilt, it ka pee medus. Tuvali peegahjis dsiredeju kahdu wezu leierlasti spelejam, luras balsis it ka jaur nabsim skaneja, pee kam otrs schihdelis wezu festiari fita, ka grabeja ween. Bija karufelu bobina, kur us kola sindineem un kamanas rinksi brauka. Kahdi sweschi schihdini bija to isriktojuschi, loi lautineem naudu iswilda mi waretu sawas feschas pildiht. Neween behtri, bet ari pre-avguschi un pusvegi zilwelki par kahdahn kapei-tahm sehdahs kamaninas un daschadi krasotds sindins un laida ka puteja ween. Te nejanschi kahds puifis stipra balsi eefauzabs: „Meita, tew schihds lakatinu no labatas iswilkia!“ Meita, ka no sibena trahpita, roku tukschä labata gruhduše, eefahla waimanaht, jo drahminä bijis 7 rubli naudus, ko par saweem nupat pahrdotaseem jehrineem dabuujuse. Schihds gan lo-zijahs, gribedams issprukt, bet tila no poligistseem sawaldfinats, kas schihdu libds freklam isgehra, bet wairak ne-atrada, ka kahdas faschihdušas butes un leelu fchnauzamas tabatas ragu; schihdu aiswaeda un apzeetinaja tah-lakas ismellefchanas deht. — Redseju ari kahdu feewinu tani paschä deenä waimanajam; bija fatu gowi pahredewuse un us tahdu paschu

wihſi pahri par 20 r. saudejuſe. Semes fee-weefſcheem tas eeradums, naudu lakaſina ſtuhids eſect un ahra puſes kabata glabah, kur peetam kabdu ſtuhriti ahra pamet, lai fmuko drahninu wiſi reds, un tur karmantschiki ſin ifdewigo brihdi ifleetaht. — Schee pedſihwojumi lai buhtu tirdſneekem par peekodina ſhanu.

J. Selga.

Afšanschanahs. „Mahjas w.“ 31. numuri
243 lap. puſe lahds rakſtītajſ ſem ta parakſta
„Augſchēmneeks“ ir nehmeeſ manus rakſtus, ko
par Augſch- Kurſemneeku iſtureſchanos pret ſa-
weem ſkolotajeem eſmu rakſtījīs, attaifnodamē
pahrfpreest un ſijaht. Waj rakſtītajſ ſawem
draugeem winu ſliktu eeraſchu deht talkā naħl-
dams, buhs to iħstu pateeſibu trahvijis apleezi-
naht, to tuhdał redſesim, ja paſcha talzineek
rakſtu fmalkaki preeſchā remdami, zauri ſkati-
sim. Winsch ſawu pretotchanos pret manem
rakſteem eefahldams faka tā: Schis pats Augſch-
ēmneeks buhdams un tureenes buhſchanas la-
baki paſihdams nela es, taħdas apwainoſchanas
ta weenaldfigi newarot panest, jo wiſi mani
ſinojami eſot tilai perfonifku ſtriħdu jeb zibni-
ſchanabs dſiħwes uſturas pebz farakſtiti, zaur
ko es wiſu Augſchēmi liħds apwainojoſ. Winsch
ari fakabs mani paſihſtot zaur to, kad ſinot,
la es ſħal puſe ilgi neddiħwoſot. Taħlaki
mans pretineeks wehl runa par ſkolotaja govim,
la pagasta faiムneeks deht peenahzigaſ atmaf-
faſ tom ſawu ganibu leedſot un tapebz ſkol-
otaja govim eſot pre ſtrika gala waſarat laikā
uſ tibruma jakarajotees. Tad wehl zeenijameem
zelotajeem zeefchi peckodina, lai netiżot, lai ſee
eſot ſkolotaja lop, jo peſſectu lopu pulka ſint-
reis wairak neſkolotajeem peederofchus lopus eerau-
diſſhot. Taħlaki ſawā rakſta muhsu „Augſch-
ēmneeks“ erojabs, kadeht es par Dreimana
juħku rakſtidams, „bagato Aħsanu“ flaji pee
wahrda ſauzis; la es pa leelakai dati nedibi-
natu ſliktu ween ſinodams, iſpelnootees wiſu
Augſchēmneeku ibgnunu. Tad beidſot manam
pretineekam nebuht nepatiħk, la es eſot rakſtījīs
par „ſkolotaju waſaħanu Augſch- Kurſemē,“ un
taħlaki winsch brihnahs, taħdas taifnibas man
eſot, ja zaur laħdu pahru perfonifku ſtriħdu
deht tuhdał to peerahdiħt un domas uſ publiktu
liſt u. t. pr. Wispehdiġi muhsu „Augſchēm-
neeks,“ lai rakſta eefahlumā mani teizahs pa-
ſihſtot, nu manim rahaħħus glušči fweschineeks,
ta la faka: „Kad Sbrg Igs buħtu ſkolotajs,
kad buħtu japraħa: laħda tautiħla garā ga-
fawis ſkolas beħrennus audfina, kad tā pret
tautu iſturaħs.“ Tas nu iħsumā fanemits ir-
wiſs, uſ to man ir ja-atbiſl.

Bet ko nu gan par to wisu rakstītāja atbildi
fazib? Prek pirmu punktu ir jasaka, ka raksti-
tājam nebūt naw taifniba, tad winsch par
skolotāja gowju ganibū runa, ka fainneeks bes
peenahzīgas atmalsas skolotāja gowis nenenom
us fawahm ganibahm. Mana rakstā stahw fa-
jits, ka tagad fainneekī no 5 rbt. fahfot lihds
12 jeb 15 rubļu prasa no gows par wafaras
ganibū un ka skolotāji tabdu augstu zenu ne-
spehdami malkabt, luhlo zīl spehdami paschi
fawus lopinus ismitināt. Tablak ta leeta wehl
ir tahda, ka tam skolotājam, par kuru es wis-
wairak rimaju, leelskungs dod ganibas me-
schā, kas no mahjahm ir lihds $1\frac{1}{2}$ verstes at-
tablu un tas fainneeks, kam pascham ir knapa
ganiba us faweeem laukeem, war fawus lopus
neween meschā ganibt, ja skolotāja gowis pee-
nem, bet ari pats 3 gowis jeb 10 aitas wai-
rak par wafaru ustureht zaur skolotāja gowju
ganischanu, neka kad skolotāja gowis neganitū

un tomehr ir muhsu fainmeeki sahdi, tas scho labumu nemas nepeenem, bet tik fahro us leelo naudas sumu, kad tik ween waretu no skolotaja ko dabuht; fur tad nu paleek „Augſchlemmeeks“ taifna leeziba, lai til skolotajs qaidot, kad grunteeki mahjas buhsfhot pawifam noipirkuschi, tad skolotajam neween 2, bet 5 gowis par welti ganifshot. Us to es it ihfi atbildu: „Lika pagaidiht!“ Tapat „Augſchlemmeeks“ tihri aplam ir manus wahrduß pahrgressis, kad winsch aisleeds zelotajeem tjecht, ka tee esot wiſi skolotaju lopi, tas wasara ſtrika galā karejotees. Es tak faziju, ka neween skolotaja, bet ari eemihneeki, ka turpneku, dreimanu un rohkelnu lopi scho paſchu flogu nef, — bet ko nu tur tik dauds strihdetees, „Augſchlemmeeks“, tas fawejecm talka nabt, to buhschanu labaki pasihdams, zitas leezibas jaw ne-idsos, neka netizamu leezibu un ar to tad buhs japec-teek. — Pret otru punktu ir jaſala: ka es fawa pretineeki raktu, par dreimana zuhlu un „bagato Kusani“ laſidams, esmu loti brihno-jees, fur muhsu „Augſchlemmeeks“ tibschā prahṭā us to ifeet, goda-wihra flamu nizinah un apakſch kahjahn miht. Lai rakſtitojs drusku avſkatahs, jo manā raktia naw ta runa par „bagato Kusani“, bet par „bagato Gauſani.“ Bit es ſini, tad Kusans ir goda-wihrs, tas us wiſu buhs gataws, paſihgu fneegt tam, tam valihga wajaga, waj tur wiram buhru kahda atlidi-nafchana jeb ne. Pret trefchu punktu ir ja-praſa, kahda wihsē gan „Augſchlemmeeks“ to doma peerahdiht, ja ſaka, ka tas ne-esot teeha, kad Augſch-Kurſenmeeki ſamus ſkolotajus wajajot, waj tad ta naw deesgan leela wajachana, par ko es jaw esmu rakſtijis un ari tur wiſu wehl netiku peeminejis, ko tagad ſaudis ar ja-weem ſkolotajeem ne-idsarabs, ir wehl reebiga-kaš leetas notikuschaſ, par ko warbuht zita reihe peemineſchu, tas winam ir wiſas tik neeli ween, winsch tik wiſas weetab us to pastahw, ka tahs tik esot perfoniflas strihdes un zits nekaſ; bet to pawifam aifwirſt jeb neleelahs ſinaht, ka ari atrodahs pagasti, tas wiſi koyā ſawu ſkolotaju bes kaut kahdas wainas mehds wajah, tam wiſadus ſchkebrſlus zekā leef un ar mali no weetab grib ifdabuht ahua. Pats mans pret-neeks to fakahs labaki ſinot neka es un kam tad winsch besdeewibas aifſtabhw un pateeñbai pret ſtabjhabs, waj winsch gan gribetu, lai es tos pagastus pee wahrdeem ſauzu? Zaur to, kad esmu rakſtijis „ſkolotaju wajachana Augſch-Kurſemē“, es jaw nebuht ne-apwainoja wiſu Augſchsemi, bet tik kahdus pagastus, kuri pret ſaweeem ſkolotajeem dumpojahs. Tadehk es praſulai man „Augſchlemmeeks“ peerahda, fur Lejas-Kurſemē waj Widsemē tahdi ſtiki deht ſkolotaju wajachanas ir notikuschi? Tahlač ari „Augſchlemmeeks“ zaur to isleelahs, kad ſaka, ka daschi pagasti tik leelas sumas, vahri par 10,000 r. par ſkolu usbuhwem ifdodot un 1000 rbi. ir ſatru gadu preefch ſkolotaja uſtureſchanas do-dot, fur nu ſkolotajam ar wiſeem 1000 rbi. ir ſoti knapa iſtikſchana, ja par to naudu ſkolotaja-malika, apgaifmoſchana, paſihgs un guver-nante ir jatur un ja-aplone. Ir ari ſavrotama leeta, ka pehz tagadejeem litumeem leelobs pagastos bes kahdas ifrunas tahlahm rubmigabm ſkolas-mahjahn wajaga buht, kahdas zeltas ir, bet ta leeta par ſkolu buhwem un ſkolotaju uſtureſchanas loni, jaw nemas neſaktiht koyā ar ſkolotaju wajachanahm? Es tik to rakſtijun peemineju, ka miheſſiba un ſatiziba ſchai puſe jaw nebuht newalda daschob pagastos ſtarb ſkolotaju un pagastu.

Beidsot us "Augſchsemneeka" pehdīgo tei-
lumu atbildu, ka es eſmu ſkolotajs un tapebz
fawns manim uſtizetus ſkolas-behrnus, gribu
tahdā tautifka garā mahzih un audſmaht, kas
ir miheſtibas un fatizibas pilna un pret tautu
zitadi neklad ne-iftureſchos, ka tas pebz taifni-
bas un pateeſibas peeklabhahs. Ibiſis draugs
ween it tas, kas zitam wina wainas azis ſaka
un newis aif muguras. Pateeſi ir ſeels brih-
numis, kad laudis muhſu laikos no pateeſibas
wairs neko negrib dſirdeht, ja to wineem azis
ſaka, tad tuhdač dumpis un nemeers ir gataws;
bet kad pateeſibu apalſch kabjahm mitt un me-
lus pateeſibas weetā zel, tahnis tik ir labs un
laudim patihkams, tahnis wiſi pateeſibas cenaid-
neeki glauda un ſluhpsta. Sbrg.

Schrypils puse. No tureenas mums peenabzis schahds raktis: No schejeenas waru schoreis pawehstift, ka schis gads pee mums ir pee wi-dejeem peestlaitams. Labiba no laukā pee dau-dseem semkopjeem wehl naw eewesta, nedē ari if-kulta. Kartupeli ap Julija mehneñi rahiđija bagatus auglis uš rudenī isdot, bet Augustā bij atkal leels faufums, kas winus brefschanañ aif-kaweja, tadehtl pee nonemſchanas israhdiyahs, ka loti mas bij apakſchā. Tapat kahosti un zitas dahrſa faktas dauds weetās ir gluschi isputejuſchi, kas strahdneckam par wina puhlineem maſ labuma ween atmet. Tai 30. Septemberi Jaun-Schrypils pagasta nama zechumā Elfschau kro-djineeks, schihds Berka wahrdā, ap pusdeenañ laiku ar fawu jostu bij pakahrees, tadehtl ka no fawa tehwa un brahla 3 sagtus ſirgus bij preti uehmis un flehpis. Ituhle wehl pakahruſcha schihda tehws ar otru dehlu ir fanemti zeeti, kur nu warbuht israhdiſees, kas tas ihſtais ſirguſaglis ir bijis. Ilgi nebij dſirdets, ka kahds schihds tahdā nahwē buhtu fawu dſihwibū bei-dnis. Tai 8. Oktoberi pa otru reiñ ſneegs pee mums beesa kabria uſkita, kas otrā deenā jaun fauli wehl nenotufa. Bet 10. Oktoberi fanahza tik dauds ſneega, ka ar kamanahm war brangi braukt.

Leel-Eseres muischa. No tureenas mums peenahzis schahds räksts: No Leel-Eseres muischias Augsch-Rursemé, Sikelu draudsé, teek jaur wehstuli man räkstsits, ka tur to nakti no 12. us 13. Augustu ir bijis leels uguns-grebls, kas aprihjis neween muischas rijas, bet wisu maschinu mahju ar tahm tur peederigahm tulamahm un semkopibas maschinehm, ka ari dñsnawas ar wairak neka 330 puhru ifskultu rudsu un vaher par 100 wesumu rugaju salmu. Wifa ta leela ehka, ar tahm tur peederigahm eeriktehm un maschinehm ir bijusi uguns-beedribá par 9000 rbt. apdroschinata. Ka mans schwahgers, Saleneek lgs sino, tad tilai tulama-maschina ar lokomobili ir tiluschas ifglahbtas, tadehk, ka us laukla bijuschas ifwestas preelfsch labibas fulschanas. No lam uguns ir zehlusees, tas naw sinams. Lai Deews tatu pasarga no tahdas nepazeechamas nelaimes! **S brq.**

Peterburgā — kā "Pet. Ztg." stābsta —
drihsā laikā fabfschot, 20. Novemberti Wīsaug-
staki apstiprinatos tēsu likumus pahvilkot Wahzu,
Igaunii un Latviešchu walodā. Schis darbs
tapschot uſtizets labiem walodu un likumu pra-
teiem un tad nodors ihpafchai, pee Reihara
Kanzlejas II. nodalas ezeltai komiſhajai, dehſ
zaurlukhloſchanas.

*Mastkawas weztibuekti ir eesneeguschi grafam
Loris - Melikowam schabdu lubgfschanas rakstu:
„Nefchaubigi tizedami, ka Juhs sawa apgaif-
motâ scheblastibâ weenumeht gatawi eset us
fatru labu un taifnu darbu, mehs eedroschina-*

jamees, greestees pee Jums, godprahdigais graf,
ar sawu wispadewigako lubgumu. Neleedseet
mums sawu aissstahwibū — noleekat muhsu lub-
gumu pee augsta Semes-Tehwa lahhahm, Iai
Witsch ari mums, saweem ustizigeem dehleem,
parahditu leelu schehlastibū! Iai isplatitos ari
pahr mums Wina tehwischla schehlyrahtiba; Iai
Witsch, Leelais Waldneeks-Atfwabinatajs, pa-
wehletu atfwabinah ari muhsu deewluhgchanas
namus no uslikteem schgefeem! Iai atverahs
muhsu basnizu wahrti un Iai dahwa mums,
preesteribū atfihsto Scheem weztizibnekeem, fweheto
teesibū, ar skaidru un fagraustu firdi pee Wis-
augstaka pajelt muhsu karstabs lubgchanas, ka
apustulis pawehl! preeksch Neisara un wina
waldischanas!

Ве́тхизибве́чу Ихгумс дод а́вisei „Востокъ“
ун пе́хз там ари зитеем кре́ву ла́itrafsteem
исте́лти счахда́с дома́с: „Ви́спирмс мухсу тэх-
ви́жас гре́къ-парати́зигай ти́збай я́дабу́н бри́хвіба,
павалститеес ус ба́нзіза́с ли́кумеем, пре́лехш лам и́р
ва́ядсигс: ә а́принка фапулзес то́п а́тjaунота́с;
ә а́ни фи́нодс то́п вахрвехртс фапулзे, фастахво-
фчá и́с ло́зеклеем, ә са́з зе́лти ус фи́наму ла́ку, бе-
не ви́с ус ви́су ды́швіба́с мухшу; ә ла́изго
га́ри́дснеку вара то́п а́про́бесчота, ун и́т и́хпа-
фчи, ә то́п и́сніхзіна́та биро́ктахи́я, ә са́з ви́са́с
ле́тас вальда. Доде́т та́тai бри́хвібу — ракста
„Востокъ“ — па́счеем са́вус ма́хзитайс
вехле́т, не-атнemeет та́тai ееми́хто́с ерзби́хса-
пу́с, норайже́т бе́йсot ба́нзізахм а́тсле́хга́с, ғу-
рас ту́хло́счеем ба́нзізахм гра́са Толсто́я валь-
ди́ханас ла́кá тапа пе́лахртас!

Warschawa. No tureenās teek awisei „HOB.
Bp.“ rafsiits, ta nakti no 26. us 27. Sept.
pahr Turkas pilsfehtu, Plozlas gubernā, gah-
juſe tahtda breesmiga wehtra, kahdas wisu wega-
lēe laubis ne-atminotees. Leetus libjis ta is
spareem un ſibena ſpēhreeni nahkuſchi weens
pakal otra gandrihs bes miteschanahs, gan dſih-
woklus, gan rijas, ſchkuhnus un ſtūpas aifde-
dſinadami. Gruhti efot, aprehkiňah wisu ſkahdi,
kas minetā nakti padarita, ſeptinu werstu ta-
fumā ap Turkas pilsfehtu.

Ahrseines singt.

Anglija. Kā daschas tureenās avisēs fino, tad Anglijā efot gaidama ministeru mainischanā, tapebz ka starp dascheem ministereem radusfehē tahda domu starpiba, ka wini fawōs spreedumōs wairs newarot iſlīhdīnatees. Schi domu starpiba nesihmejotees wiſ us Turzijas leetu, bet us Irlandes nemereem. Tāhs buhſchanas ari Irlandē efot teefcham tahdas, ka Anglu waldbai naſkabs gruhti iſſinabt, kas buhū Irlandē iſdarams, lai waretu vee kahrtibas un meeribaſ tilt. Kahds protestantu biskaps turejis sprediki, kas us klausitajeem atlāhijis stipru eespaidu. Starp ziteem wahrdēem fawā sprediki wirſchari ſazija ſchahdus wahrdus: „Mehs tagad dīshwojam ſemē, kur waldbi, no kuras mehs pagehram wadiſchanu un apſargaschanu, ir ſawas waras groſchus zītās roſās nolaidufe. Mehś redsam ſemi atmatā guļam, kas no Deewa iſredseta preeſch bagatu auglu neschanas. Ce wahltē rāſhōjumi teek no noſeedfigahm rokahm aifdedīnati un nabaga ſopini teek ar neschehligu beſilweziбу možiti, no ūam pat meschoni kaune-

tos. Muhsu brahlu ašnis brebz vəbz atreeb-
fchanahs, lamehr flepkavas lepni apkahrt staiga,
godati un zeeniti, it lä wini to teizamu buhtu
pastrahdajuschi. Mehs nessnam, kād nahks muhsu
reisa. Mehs par rihtdeenu ne-esam droſchi u.
ti. pt."

Rahdā nedrofchibā atrodahs leelgruntineeku

dsihwibas Irlande, to peerahda ta buhfchana,
ka newena apdrofchinafchanas beedriba negrib
peenemt apdrofchinafchanā tahda Irlandes leel-
gruntneeka dsihwibu, tapebz la newarot sinahf,
waj tahds leelgruntineek palifshot ilgi pee dsih-
wibas.

Italija. Starp Italijas un Turzijas valdību notikuši farakstischanahs kādas Italeeschu meitas dehl, kas no kāda Turka efot aizvesta un pēc Turku tīzibas pēcpēesta. Kāds Anglu avīzes sānotajās pāstāvsta fābo nolikumu tā: kāda 20 gadus ietva Italeeschu meita, kas zaur fāvu fēnātā dīshvi nav išrābīju fāhs pat tik newainigu kā newainīgs behruņišč, bija preefch kāda laika eelaidu fāhs tuvākā draudībā ar kādu semaku Turku cērehdni un heidsot pēc wina mahjās dīshwoja. Winas mahts, gribedama fāvu aīsgāhjuščo meitu atpālāt dabuhi, eefneedsa luhgšchanas rakstu pēc konsula un pēc ahrigu leetu ministera. Še nu wajadīgu rakstu pēc Turku teesabn nolaida, tā kā mineta meita tika zaur polīziju Turku teesu preefchā faulta, kur wina iſteiza, kā wina ūche gribot palikt un ne iſ kādu wihsi atpālāt pēc fāweem ietvailem Italijā ne-eefhot. No tātakāmu ēržināfchānahm bāvidamahs wina apnehmahs peenemt Turku tīzibu. Tas ari notika. — Bet kād wina wehl nebija 21 gadu ietva un kād pēbz Italijas likumeem tik ar vieno 21 gadu ūafneeds pāstāvwigu ietvamu, tad wina wehl newareja iſ fāvu galwu peenemt Turku tīzibu; tapēbz Italijas ahrigu leetu ministeris pēc Turku valdības rakstījis, kā meitene pētīkumīgi peenehmuſe Turku tīzibu un kā wina iſ Italiju jaſuhta atpālāt. Turku valdība atkal ieedsahs to darīht, tapēbz kā meita brīhwprāhtiģi peenehmuſe Turku tīzibu un kās Turku tīzibu ir peenehmis, paleel Turku tīzīgs. Sarakstischanahs starp abām valdībām wehl now beiata.

Franzija. Bija sawā laikā warena politikas partija Franzijā, tā nofauktā Bonapartistu partija, kas republikaneeschu partijai bija pretinnee; jo tamehr republikaneeschu partija us tam išgabja, lai waretu Franzijā nodibināt republikas valdību, tamehr Bonapartisti atkal us tam išgabja, lai waretu Napoleonu leisara waldību eegrofīt. Par Bonapartistu jeb Napoleonu partiju runajot jašaka, ka ta ir fahkuſchēs no Napoleona I. laikeem, kas Franzijai leelu ūlawu, bet beigās ari leelu postu pēeſchkihra. Kad Napoleons I. no Frantschu waldības trona zaur leelvalstīm tika atzelts un beidsot kā wangiņeks us Hēlenas falas turets, tad Franzija daſchadus waldīneekus un daſchadas waldības veedīshwoja, lihds atkal weenam Napoleonam, Napoleonam I. brahſa dehlam, iſdewahs, par Franzijas leisaru tilt un kā Napoleons III. kahdus vahrdefmit gadus par Franziju waldīja. Brūhſchu-Frantschu karā Napoleonam III. tika no Franzijas waldīschanas trona atzelts un Franzijā tika nodibinata republikas waldība, kas lihds ſchim, kā ūnams, Franzijā paſtahw. Napoleonam bija dauds pēkriteju, kuru partijs nofauzja par Bonapartisteem un kuri pēbz tam zentahs, lai iſdevīgā brihdi atkal waretu Franzijā nodibināt Napoleonam art bija atfahjīs dehlu, jaunu priizi Napoleonu, ab kuru Bonapartisti pulzejahs un ko wini par Franzijas nahtamo leisaru tureja.

Toreis Bonapartistu partija bija eewe hrojama partija Fransijā un republikas valdībai vienu vajadzēja deejgan eewe hrot. Wehlak tad jau nais prinčis Napoleons karā pret Zulu-eescheen Afrikā krita, tad Bonapartistu partija tā fakto pasaudeja fawu galwu. Iaw toreis daschi politikas ielīdzīgi spreedā, ka Bonapartistu partija ilg

natureschotees un ta tas ari tagad ir israhdiyes. Bonapartistu partija tagad wairs newar few ibstu galwu atrast, lo wini waretu par nahkamo Franzijas kisaru nostahdiht. No ziteem Napoleona printscheem naw neweena, lam pee Franzichu tautas buhtu kabds fwaars, un no winudohleem wisi par jauneem, lai kabds no teem waretu par Bonapartistu galwu usmestees. Tadah buhshana lehti protams, ka Bonapartistu partija fawu fwaru Franzijas sandejusze, wina ari wairs neko netek Franzijas eewehrota. Tagad war fazib, ka laikam gan nekad ne-isdoees kabdam is Napoleonu zilts us Franzichu waldibas trona nahlt; turklaht ari Franzichu tanta heidsot atsinuse, ka winai ihpaschi nekahdi labumi no Napoleonu waldishangas laileem naw atlekhchhees, bet beigas arweenu tautai un walstei par kahdi ihanzis. — Pa leelakai datai gan Bonapartisti pahrees pee republikaneefchu partijas.

— Franzijas waldiba paleek pee fawas stigras isturefchanahs pret garidsneeku fabedriahm, proti pee klosteru flehgshanas. Garidsneeki zik waredami waldibai pretosjabs, pat avis es pretlikumigas leetas rakta, it ka wini (proti garidsneeki) gribetu zaur fawu isturefchanos israhdiht, ka wini walsts likumeem nepallaufa. Garidsneeki gan bija domajuschi, ka tauta winu isturefchanai peekritihs, bet ka tagad israhdihs, tad tauta redsedama, ka garidsneeki pretlikumigis isturahs, peekriht waldibai. Naw dauds tahdu, kas pee garidsneeleem turahs. Ka rahdahs, tad garidsneeki ar fawu pretoschanos neko nepanahls un beigas wineem tafchu buhs japidodahs walsts brihwprahrtigeem likumeem.

Greekija. Greeki neween fataisahs us karu, bet ari teesham grib karu. To peerahda ari wifas Greekijas awises, kas nemitejahs no karihlofchanahm runah un Greekus us karu usmusinah. Doma, ka daschas leelwalstis Greekijai dewuschas to padomu, lai karu ar Turziju fahlot. Greekija efot nodomajuse, wispirs eenemt Tesalijas un Epirus pawalstes, kur, ka finams, pa leelakai datai Greeki dzhwo un kuras ir Turzijas pawalstes. Daschi politas prateji spresch, ka Turzija, kad ari Greekija eenemt Tesaliju un Epiru, tuhlit pilnigu karu ar Greekiju nefahktu. Ka leelwalstis isturetos, kad Greekija fahku Tesaliju un Epiru eenemt, kas finams tagad naw nojakams, bet laikam neweena leelwalste ar kara-pulkeem neemaihtos. Wabzija, Austrija un Franzija efot Greekijas Lehninam dewuschas to padomu, lai ar karu nepahrtstedsotees, warbuht us daschas leelwalstes palihdsibu zeredams.

Persija. Persijas schals pa telegraftu aisslaidis pee Kreewu waldibas finu, kura winsch luhds, lai Kreewu waldiba winam palihgu suhlot pret Kurdeem, kas Persijas robeschbas eelau-schhees un wifadus laupishanas un flesklabis darbus isdarot. Kreewu waldiba atbildeju, ka wina suhntis Teheranu desigan fawalaikas darsijas Persijas waldibu usmanigu, lai fawas robeschbas, kur Kurdi waretu eelaustees, naturetu no kara-pulkeem tik tufchbas, lai tur wajadsga brihdi netruhktu droshibas; turklaht ari wina (proti Kreewijas) kara-pulki nestahwoi tadhais weetahs, no kureenam tos drishumah waretu pret Kurdeem aissuhktiht, wiismasat tik dris, ka tas pee dumpineeku apspefchanas buhtu wajadsgs. Tomehr Kreewija apfolahs, ka wina robeschbas waktneekus Erivanus pawalste silschot pawairot un Kurdis zetti faremt, kas ar laupijumeem zaur Transkaukasis apgabalu zauriectu. — Kernes awise rakta is Teheranas (Persijas galwaspilsfehtas) no 8. Oktobra ta: Jau-

nalee nemierri Aderbeidschanas pawalste (Persijas seemelu-wakaru puje) ne-efot tilai zehluschees no tahdeem Kurdeem, kas efot Turzijas pawalste-neeki, ka to Persijas waldiba faka. Nemeeri zehlahs no Persijas Kurdeem, lam bija faweeemesli. Igi ar Persijas waldibu nebuhu ar meeu; wehlak tilai peenghza Turku Kurdi llaht. Abdulas, tas fwarigakais un eespehjigakais no wissem Turku Kurdu wadoneem, pats naw pat robeschahm pahri gahjis, bet wina abi dehli ir pee nemeereem jeb pee dumpja pedalijuschees. Kurdu skaitli rehkina kahdus 10 lihds 15,000, wineem gandrihs latram ir laba slinte, lo wini fawu Turku-Kreewu kara eeguwo-schees. Dumpja zehlons eesahkumah til bija wispaehrige nemeeriba, bet fchi nemeeriba dris pahrehehtahs par laupishanas usbrukumu, pee lam kahdi 100 zeemu tilka nopoeti un kahdi 5000 zilweku apkauti ar leelu neshehlibu un breefmbu. Kapehz Kurdi pret tureenas meerigajeem eddihwotajeem til nescheligi un breefmihi isturejuschees, tas zaurtam issfaidroja, ka Kurdeem pret wineem iraidizibas naids. Midchandnabas pilsfehtas 10,000 eddihwotaji gan duhchigi preti turejabs, lihds pulveris wehl nebija isschauts; bet wehlak pilsfehta tilka no Kurdeem ar fchitimi cenemta un nu fahlahs breefmihi zilweku flakteshana. Tagad Kurdi efot dewuschees us Sutschbulaku, kur laikam tagad winu leelakee pulki faweeniuschees. Tabifas pilsfehta zik neko no pirmahm bailehm atpuhtuschees, jo drishumah gadiami Persu kara-pulki pret Kurdeem. Persijas waldiba ari pilnigt atsinuse, ar kahdeem suprem spekhem pee Kurdeem jakehrabs, lai nemeerus waretu atspreeft.

Kristigo wezako behrns paleek par Turku.

Nereti awises lasam, ka schihdi likuschees kristitees, ka wini peenehmuhi kristigo tizib; pat heidsamds gadis dsirdeja, ka daschi Turki eestahjuschees kristigas basnizas drauds, ihpaschi Turku wangineki, lo Kreewi bija kara faguhstijuschi un kas negribeja us Turziju atpakalet eet, bet labaki Kreewija patikt. Bet to gan reti, loti reti peedishwo, ka kahds kristigs zilwels, fawu tizibu astahdams, paleek par schihdu jeb Turku. Shahdu atgadijumu, kur kahds kristigs jauneklis palizis par Turku, schi gribam ihsumah pastahstih.

Brandenburgas pilsfehta Bruhstija bija kahds jahtineeku pulka taurineeks jeb taures-puhteis, Detrojs wahdah. Schim bija dehls, tomehr winsch tam nemazija wis fawu taurineeku amatu, bet to, kahdus gadus skola suhjisis, nodewa pee kahda kaufmana mahzibah, Magdeburga. Muhsu jaunajam Detrojam nepatika kaufmana amats, tur winsch bija pardauds faijits; wina jautrais gars ilgojabs pehz brihwakas, swabidakas dsihwes. Te winam kahdu deenu reschahwahs prahita, ka fugineekam efot ihsta brihwa dsihwes un turklaht wehl zik jauka! Ko tahds fugineekis wifu nedabuhn redscht un dsirdeht, pa wifahm pafooles malahm un semehm braukadams! Befochanas apraksti no fwestahm walstim un tahlahm semehm, brihnuma stabsti no zitahm pafooles daham ar fawem fwestahdeem tikumeem un eradumeem pawifam wina prahtu faktseja, ta ka winsch deen' un nakti tilai domaja no juhras braukshanas, no fugineeku brihwahs dsihwes un no tahlahm dihwainahm semehm. Winsch domajahs, ka ahtrali meera nedabuschot, lihds neuhuschot palizis par juhras-brauzeju, par fugineeku. Bateesi, par matross winam bija jatop, lai tas buhtu isdarams. Bet ka lai tafchun to

isdara? Winam ziis uelas ne atliskahs ka behgt un pitma isbewigah brihdi winsch fawas pahri mantinas pauninca faschis, flespeni aishmuka, kaufmana amatam un Magdeburgas pilsfehtah muguru gressdams. Winsch nonahza Rostokas pilsfehta un fut winam laimejahs, weetut buht par fuga-puiku us kahda Magdeburgas fuga, kas us Persiju brauga. — Kugim zefsch gahja gar Konstantinopeli, kur bija nodomajuschi, lahdhu lailu atpuhshchanahs jeb zitu lahdun darishanu deht uslawetees.

Kas bija lainigaks par muhsu Detroju? Winsch bija fawu mehki fasneesis; winsch brauza nu us tahlahm fwestahm semehm. Bet fchi laima winam dris pahrehehtahs par gruh-tumu un ruhktumu. Winsch bija domajis, ka fugineekam efot ihsta brihwa dsihwes, un tapebz bija zerejis, ka us fuga pee ilgi gaeditahs brihwibas tilschot; bet tas bija pawifam otradi. Kuga-puikam buhdamam winam gandrihs nekadas brihwibas nebija, bet tilai gruhti darbi un wehl kahdi! Winam wajadsja us fuga tos prastakos, rupjakos darbus pastrahdaht, un ar to wehl nepeetika: winsch no rupjeem matroscheem neween dabuja dgishu rahjeenu dsirdeht, bet ari nereti kahdu kusaku pa muguru un gruhdeenu pa ribahm panest. Ta dsihwes gan newareja muhsu jaunajam fugineekam patikt, bet jaw pirms deenahs atreebahs.

Bija labs zeka wehjach, kugim brangi us preefchhu weizahs; tomehr aishgahja labs laiks, lihds Konstantinopele bija fasneegta. Kugis apstahjabs Konstantinopelis preefchah. Matroschi dabuja no kapeina atlauchanu, aiseet us pilsfehtu, bet muhsu nabaga Detrojam, ka fuga-puikam, bija japaleek us fuga, winsch tik no tahleenes wareja apbrihot kafisto Konstantinopelis pilsfehtu. Pa Bosporu brauza simteem kafisto laiwi, weena gresnaka par otru, kas Turku augustmanus par jauko uhdens wirju wissinaja. Winsch stabweja us fawu fuga, domas nogrimis un ar fehrofchanu us lepneem brauzejeem kafistas laiwais kafidamees. Ta kafotes un ar behdigahm domahm kafotes winam peenahza walaks, fanlite patlaban taishijahs noreeteh, pilsfehtas stal-tahs basnizas un pilis ar fawem stateem ka ar seltu aplaistidama.

“Patescham,” winsch eefauzahs, „schii ir ta seme, kas man arweenu fapnus parahdiyufehs; schi man japaleek un kad man ari ar nahwes breefmahm tas buhtu panahkams!”

Pa nakti winsch pahdomaja, ka waretu no fuga aishbehgt.

Kad otrah deenah atkal brauza pa Bosporu kahda lepna, ar seltiteem raibumeem ispuschkhota laiwa, kuru aireja 6 balta sihdah gehrbuschees zilweki un kura eekschah sefdeja sem farkanas teltes kahdi Turku augustmani, — tad jaunais Detrojs wairs newareja noturetees, winsch no fuga nogahsahs juhra un raudstija peldus mineto laiwi fasneegta, kas eekschahbus kugim tuvojabs. Laiwas brauzeji pahdrofcho peldetaju pamanija un redsedami, ka peldetais laiwi tuvojabs, laiwas ihpaschneeks parwehleja, lai laiwi peeturot un peldetaju usnemot. Us kahdu wibsi jaunais Detrojs kluwa usnemis pee kahda Turku augustmanus fchis augustmanis nebija zits ka Ali-Bafcha, kas wehlak dands gadus bija par Turzijas leelwesihru jeb ministeru preefchneeku.

Kad jaunais Detrojs tila Ali-Bafcha preefchah fakts, tad winsch weenteesigi Ali-Bafcham isstahstija, ka winsch no fuga aishbehdsis, grideams Turku sem palikt, pee lam winsch loti lihds; lai winu paturot, jo winsch gribot ari Turku tizibu peenent. Detrojs, wehl skola

cedams, bija drusku pa franziski eemahzijees un schi walodas prachana winam tagad brangi nodereja, jo Ali-Pascha skaidri prata Frantschu walodu. Ali-Pascham jautrais sehs labi patika un apfolija to apfargaht, bet nopeetni tam atgahdinaja, ka newarot weeglprahtigi sawu tizibu atstahd un zitun peenemt, tahds folis esot kreetni pahedomajams. — Ta pagahja kahdas nedetas, turas jaunais Detrojs pawadija it ta jaukaka laimes sapni; pa jauko Turku pilis, skaito pildahsu winsch schurpu turpu issaigaja; jaula Turku apgehrba, lo winam Pascha bija dewis, winsch stundahsu pawadija pee Bospora skasteem kasteem, kopā buhdams ar Paschas balteem un melneem deendereem, un pats par fewi preezadamees, ta deenu no deenas wairak noprata no Turku walodas. Ari Ali-Pascha preezajahs

par jauno Eiropeeti, kas arweenu lubdsahs. Iai winam mahzot Turku tizibu, ta ta Ali-Pascham pehdigi bija jahahrlezzinajahs, kas jaunais Detrojs teesham gribot palikt par Turku. Tomehr Ali-Pascha scho leetu negribeja pahrsleigt; isdegwiga brihdi winsch runaja ar Bruhschu suhtni Konstantinopelē un tam wišu scho atgadijumu isteiza, ta ari to wehleschanos, ta jaunais Detrojs gribot peenemt Turku tizibu. To stahstidams winsch luhdsu Bruhschu suhtni, iai tas pee jauna Detroja nosuhtitu suhtneebas mahzitaju, kas loi winam no galwas isrunatu, no fawas tehnu tizibas atkahptees.

Pebz kahdahm deenahm suhtneebas mahzitaju pee jauna Detroja nogahja un nu raudsija schim tahdahs domas no galwas isrunatu; bet winsch mahzitaja puhles bija westas; jaunais

Detrojs valika negrosams pee fawas nodoma proti peenemt Turku tizibu. Mahzitajs pats no fawahm weltigahm puhlehm stahstija Ali-Pascham.

Nu Ali-Pascha wairs nefchaubijahs, ta jaunais Detrojs gribot peenemt Turku tizibu un ta tad muhsu jaunais draugs tika pefkaitis pee Ali-Paschas pilsfaimes, dabuja Turku wahrdu Mehemeds Ali un nu tika mahzits Turku tiziba, ta ari Turku waloda rakstib un lajhi. Gandrihs diwi gadi winsch valika Ali-Pascham pilis, tad winsch tika nodots Turku kara-skoli, kur winsch zaur tschaklibu un prahka jautribi sawu skolotaju slaweschannu un usteikschannu cemantoja.

Detrojs jeb Mehemeds Ali, ta winu Tukku sauza, 1853. gada atstahja, par winsneeku tizis,

kar-skolu un eestahjabs Turku kara-deenastā. Schi nu winsch israhdiya drogsirdibū un wekslibu. 1853. gadā winsch bija usdeenejis par vaskawneku un 1865. gadā winsch tika par generali jeb Paschu.

Schi is ir tas pats Mehemeds Ali Pascha, kas daudsreis beidsama Kreewu-Turku kara tika minets. — Ta ari kristīgs zilvelks reis paleek par Turku.

Domas par zilveka pateeso wehrtibū.

I.

Beedsimt, angt, nibkt un winschdigji isnihkt — schi is likumi, kas peeder wiſem dsihweem radijumeem un tapat ari zilvelam. Kad zilvelks beedsimt, winsch ir gauschi besspehigs un neezigs: winam naw pajumta, karsch waretu winu apfargaht no aukstuma un karstuma; wi-

Berberi.

nam ari naw eespehchanas, apfargaht fewi no stiaprakeem radijumeem. Bet pee tahdas sawas besspehigs zilvelks tomehr dauds lo ir pastrahdajis.

Apluhkosim laika stahstus: kahdi brihnischkigi darbi stahdahs mums preefchā septini weglauku brihnioni un dauds skunstigi jaunlaiku darbi. Ta par peemehru wehtras, twaitus un elektrizbas spehkus zilvelks ir isleetajis few par labumu.

Zahlat: aismirst sawas pascha wajadsibas un ari upureht sawu dsihivibū preefch sawu tuwako labklaahchanas, — kas tad skubina zilvelku us tahdeem darbeem? Saprotais, ta prahs un gara spehks.

Prahs, schi wiſleelaka dahwana, schi augsta, deewischkiga dsihskole, pa-augstina zilvelku par wiſem ziteem radijumeem. Winsch, ta kahds ſpihdekkis, apgaifmo zilvelam wina nepaſhstamo

dsihwoschanas zelu, us kura apafch smarschigahm roshem wiſur atkonabs aji ehelschki. Prahs apfarga zilvelu no kaislibas, kas ne reti walda par zilvelka siedim un peewed winu libdi tikkigas krischanas; winsch ir tas wiſleelakais eerojis, zaur lo mehs atbilstam fewi, bet pasch-atshchanahs wed zilvelu pee ta ihstena dsihwochanas mehrka. Tomehr prahs, tik pats par fewi, newar panahkt sawu mehrka. Dauds, kotti dauds, bija un ir zilvelu, ar augstu prahs, bet kas dsihwoja un dsihwo bes kahda labumu preefch fewis un ziteem. Preefch pateesigas, prahsigas dsihwochanas un attihischanas ir wajadsigs wehl ſpehigs gars, kas neezima brefmos un gruhtu behdas nastu, suhtitu mums no ihstena. Lai muhsu darbi buhtu derigi preefch fewis un ziteem, lai tee ſchirktu muhs no neprahligeem radijumeem — preefch ta ir waja-

dsigs tillsigs spehls: jufchanas, kuras wed prahbu pee wiſa zeenijama un angsta. Us tahdu wiſi zilvela patefiga wehtiba pastahw eelsh prahba, spehzi gara un eelsh patefigas tilligas jufchanas. Preelfch wina attihstichanas wajaga zilvelam pehz dwehfeles sinatnibas lili-meem, pascham paſiht ſewi. Zilvelam jaw no wina wiſpirmaja buhchanas laika, ir dahwinats prahba dihglis; ſcho la kahdu peerwil-damu ſpehku, kurch mas pa masam wairojabs no fmaguma ſeeliſchanas, ari war wairot, t. i. attihſtih, zaur ſinatnibas mantoschanu. Wiſ-pahriga preelfchmeta ſinatnana pagahda zilvelam tik weel jeb materialu; bet preelfch prahba jufchanas un gara attihſtichanas wajaga wehl domaht un darbotees. Daudſtreiſ noteek, la zilvelas ar plafchahm ſinatnahanm nemahl un newar fawas ſinatnana isleetaht fawā dſihwoſchanā. Tas naht no tam, kad wiſch tik faſa un krabj materialu, bet nepahrſtrahda to. Us tahdu wiſi wina ſinatnana paleek bes bruh-keſchanas, ſapehz laika no laika dilſt un wiſ-pebbidiſi ſuhd.

Zilvelks, kurch weenunmehr doma un darbo-jabs, panabk Raditaja, radijumu un dabas fa-karas. Attihſtijot prahbu, wiſch mas pa maſam faſehdi ſawu ihſteno wehtibu un zenschanas jik ween ſpebz, pehz ſawa mehrka aiffneegſchanas, laſ paſtahw eelsh wiſpahrigas attihſtichanas — paſtaules un dabas ſinatnana. Ar wahdu ſakot: zilvelks, kurch ne tik ween faſa un krabj ſinatnana jeb materialu, bet ari pahrſtrahda taks un ſaprot winas isleetaht — tas ir ihſti apgaifmots.

Zilvelam ar wahju garu gruhti ſapt par attihſtiti, jo preelfch attihſtichanas wajaga daudſ paſeefchanas, wajaga pahriwareht zihniſchanas ar likteni, ſo newar iſdariht zilvelks ar wahju garu, jo tahds ſriht us pirma zihniſchanas ſola. Bet ka tad panahkt ſpebzigu garu un us tahdu wiſi pahriwareht gruhtumu, laſ muhſu dſihwoſchanas laika war naht beeji mums preelfchā?

(Dutymal wehl.)

Nokdarbu ſkola.

Zumprawu beedribas preelfchneeziba mums peefuhitufe ſchahdu rakſtu, luhgdam, lai to u-nemam: Zumprawu beedriba ari ſchinī gadā teek peefpesta, preelfch fawas meitu roldarbu ſlo-las publikas valihdsibu iſluhgtees un tapehz pee

publikas ar to luhgchanu greechahs, ſai zaur pedalischanos pee kolektes palihdsetu ſkolu uſtureht.

Nokdarbu ſkolu dibinajot Zumprawu beedribai gan bija ſinami tee neſamee upuri un wina ſchos upurus ar preelu neſa, atihdama, ſai zaur darbu, mehginaſchanu un paſcha ſpehlu zilvelks wiſlabaki war atturetees pret poſtu un ka palihgs uſ ſtrahdachanu ari ir palihgs, laſ wina tiſligo apſinu paſzel.

Maudas upuri, laſ lihds ſchim beedribai bija janef, pahrfpehji ar laiku winas ſpehluſ un lihdseltus un flahde winas teizamam darbam; bet ſcho uſfahktu darbu newar paſlaift bojā, laſ iſrahdiſes par nepeezeſchami waſadfigu.

Skola tagad teek apmekleta no 95 ſkolenem un dascha laba bija atraidama ruhmes truhkuma deht. Pate ſewi ſchahda ſkola nekad newar uſtureht, tapehz la wina preelfch tahnem ir, ſam naw nekahdu lihdseltu un ſad ari Zumprawu beedriba to panahkumu atihſt, waſadfigos lihdseltus apgahdaht, tad tomehr wina peefpeſta, publikas valihdsibu iſluhgtees, lai ſkola wiſai draudſei par ſwehtibu paſtahwetū.

Lai to ſkaitlis buhtu leels, laſ pehz eefpehſchanas ſnoeds valihdsigu roku un ſa pabalſta to noluhku, laſ ſeeveſcheem grīb peefchikt pel-nas eefpehſchanas.

Zumprawas beedribas preelfchneeziba.

Kolektes nem preti: A. v. Jung-Stilling jkſe birchias-namā, B. Goz jkſe Nikolai-eelā № 2a, D. v. Hesse jkſe Aleſander-eelā № 6, G. Brauer jkſe Zuhlu-eelā № 19.

Berberi.

(Skotes bildi.)

Schi tauta apdihwo Afrikas ſeemela dalu no Atlantijas juhras lihds Egipte un no Vi-dus-juhras lihds Migeret. Schee ir tee ihſtenee wez wezee tureenes edihwotaji, laſ naw ar zie-tem eenahjezem ſajaukuſches. Wineem paſcheem ir ſawa waloda daudſadās iſloſnēs. Pebz tijibas wini ir Muhamedani. Nobilde-jumā redsam kahdu Berberi zilti, Kabilus, laſ ar ſaiweem ganameem pulkeem breen pahri kahdu upi, us zitu weetū eedami. Wini netik ween nodarbojabs ar loptopib, bet ari daschi ſopi ſeni un daschus amatus.

Tihki notikumi is Nigas.

Sakerts ſagiis. „Nig. 3t.“ paſtahsta ſchahdu atgadijumu. 11. Oktoberi wakarā, ihi ſpehſt la laika, ſad dſelſszela brauzens no

ſchejeenahs aifeet of Dinaburgu, eenahk Nigas-Dinaburgas bahnuſi Wilkomiras edihwotajis D. un paſtahsta aktrumā ſtanžjas ſchandarmam, la wiſch (proti D.) eſot ſtrahdneeks Wehrmana damſoſtawās un tur kopa dſihwojis ar kahdu ſitu ſtrahdneeku, no deenasta atlaiftu ſaldatu, laſ pa to ſtarpu, ſad wiſch un wina ſeeva mahjās nebijuſchi, eſot iſſadſis 200 rbl. pa-rihra naudā un 50 rbl. ſihla ſudraba naudā. Tad wehl D. paſtahſtija ſchandarmam, la ſagli eſot dſimis Warſchawneeks un laikam ar ſcho dſelſszela brauzeenu raudſihs uſ Warſchawu aifbraukt; pee tam ari D. iſteiza, la ſagli iſſla-tahs. Schandarmam ari iſdewahs, ſagli rokā dabuht, laſ teesham ar ſcho brauzeenu griebeja projam braukt. ſad ſagli iſmeljeja, tad wiſu ſagto naudu wehl pee wina atrada.

Iſlikti behri, 10. Oktoberi, wakarā, atrada diwus behruſi iſliktus: til ſo peedsimuſchu viſenu Pahrdangawā, Almeni-eelā, Fei-telberga namā, un otru, 2½ gadus wezu mei-teni, kurai bij eedota ſihmite no tehwa, laſ par eemelu iſſaka ſarvu nabadiſbu, leelajā Aleſandra-eelā Grimmā namā. Abi behri noboti pilsfehtas flimnizas dſemdejamo nodakai.

Maudas-papihen žena.

Migā, 16. Oktoberti 1880.

P a y i h z i	pratijs	malfaja.
Budimperials gabala	8,19	8,16
5 proz. bankbiletu 1. iſlaib.	95⅓	94⅓
5	92⅓	92⅓
5 proz. iſkripti. 5. aifn.	—	93⅓
5 prehmu biles 1. emif.	217	216⅓
5	212	211⅓
5 iſl. 1871. 9. aifn.	136⅓	135
Peterb. 5 proz. pilſ. oblig.	—	—
Kreevū ſem ſred. 5% ſihlu-ſihm.	136⅓	—
Charlowas ſemſt. 6 proz. ſihlu-ſihm.	98⅓	98⅓
Rehwales anb. bankas atž.	—	—
Rigas ſom. bank. atž.	262	—
Leel. Kreevū dſelſz. atž.	285⅓	265⅓
Rig.-Din. dſelſz. atž.	152	151⅓
Din.-Bit. dſelſz. atž.	—	164⅓
Warſch.-Teresp. dſelſz. atž.	132⅓	—
Oreles-Bit. dſelſz. atž.	—	169
Rib.-Bolog. dſelſz. atž.	77	76⅓
Mast.-Brest. dſelſz. atž.	—	—
Baltijas dſelſz. atž.	—	112⅓

Tirkus ſinas.

Beſa ſneega ſabri uſſnigufe, ſalſi 5 lihds 8 grahdri un brauz ar kamanahm, ſa put ween. Par labibas tirkoschanu runajot jaſala, ſa nekahdas leels ſahgrosschanas naw notiſchias. Par 120 mahri-ſm. Kreevū rubseem malfaja 152 lihds 154 ſ. pudā. Par Oreles ausahm 98 ſ. pudā. Linu-ſehſlas iluſu, ſenas taht ſaſhas.

Lihds 16. Okt. pee Nig. atmahl. 2691 ſugis; aifgahj. 2571 ſug.

Aitbidoſchais redaktors Ernst Plates.

Sluđinajumti.

Trihdesmit lehtus

buhw-grunts gabalus,

Tora ſalna pee Bauskas zola, 300 kwadrat-afes leelumā, uſ wehleſchanos leelakus, pahrodod pee weeglas nomatſchanas un par it ſenu grunts ziņi

Georg Thalheim.

Kantoris: Kerkowius mahjā pee rahtuſcha.

3. Sinder-eelā 3.

Melnu kaſhimiru,

riņšu un ſihda-drahnas dabuja ſeela iſvehič un pecdahwa par lehtahm ſenahm

F. Mithchke,
pee rahtuſcha.

Fabulas

is Latveeſhu tautas ſadifhwas
(II. dſeedaſchanas-fmeiſleem par veemiu)
ir dabujamas viſas Nigas Latveeſhu gra-
matu-paſredotawās. Maſha 5 ſ. Aitbalpa-
dweſti war dabuht Ernst Plates grahmata-
drukatawa par lehtahu ſenahm.

Moar wilnu,

melnu, baſtu, vonſo, gaifchilu, jaunilu, marineſilu, mode, bruhnu, leifar-farlanu, bordo
peletu, ſali, wiſet, roſa

zefir-wilnu, gobelin- u. adamo-wilnu

pahrodod mahzinhahm un lotehm

Ernst Kerkowins,
Rakku- un Šaļu-hnu-elu ūhri.

Apafſchbiffas un jafas,

wiſlabalo ſchejeenah ſabrilatu, pahrodod loti lehti ſeela ſeela ūu majuma

F. Lüth,
ſeela Šmilču-eelā Nr. 6.

J. Weissert,

Maſkawas tehnju - pahrdotawa,
Rungu- un Maſkali-eelu-ſuhri, Gareiſes

ſinas 1880. auguſtas tehjas, un proti

ſamitlin-tehju pa 120, 140, 160 un 180 ſ.
mahri., puļu-tehju pa 2 ſ. 220, 250 un 3 ſ.
mahri., puļu-tehju angſtakas fortes pa 4
un 6 ſ. m., ſalu pehrli-tehju - piermo forti
pa 4 ſ. m., tad: eemihloto roſchu-tehju pa
2 ſ. m. Maſinadea- un hawanu- zukurs,
kaſia un zicorinti.

Dworciſks bes hebrneem war pecte-
lees Dſirnawā dambia-eelā Nr. 15.

Wihnuſis jeb alis - bode

ir no jauna gada iſbirejama Šuvorov- un Re-
per-eelu ūhri Nr. 85. Iapeeprafa turpat bōē.

Jaunu ūhrijumu dabuja un pecdahwa ar ap-
galvoſchanu uſ 2 gadeem wiſadus leſchaz-
pultſteņus no 7 rub. ſablot, ſa ari galda-
un ſeena-pultſteņus, lebdes un atſleħgas par
loti lehtahm ſenahm.

D. W. Manack, pulſteņu taſtaſajis,
Teatru bulvaru Nr. 8, pretim linu-wareem.
Pulkſteņi teek kreetni un lehti ſataiſti.

